

- הרי אחת עשרה. והיו לטטפת בין עיניך - הרי שתיים עשרה. וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך - הרי שלש עשרה.

שרש עשרה המצוות הללו תלויות בימין, והשמאל נכלל בימין, וכך צריך. ובכל זמן שמתעורר השמאל, הימין מתחיל בראש. ולכן אם יזכו, השמאל נכלל בימין. ואם לא, הימין נכלל בשמאל, ושולט השמאל. וסימן לזה, אם בראש, כמו אם בחקתי תלכו. ובכל מקום השמאל מתעורר באהבה בסוד הימין, אחר כך מתחזק דינו כמו שצריך. וכך צריך בכל מקום, וזה העירו החברים בדרברים הללו. בא רבי חייא ונשקו.

פתח ואמר, ואת המשפך תעשה עשר יריעות וגו'. הרי כאן סוד היחוד, שהרי תקונו של המשפך הוא מפמה דרגות, שכתוב בו והיה המשפך אחד. להראות שכל האיברים של הגוף פלם בסוד של גוף אחד. באדם יש כמה איברים עליונים ותחתונים, אלה פנימיים לפנים, ואלה בגלוי לחוץ, וכלם נקראים גוף אחד, ונקרא אדם אחד בחבור אחד. אף כך המשפך כל האיברים כמו שלמעלה, וכשפלם מתחברים כאחד, אז כתוב והיה המשפך אחד. (בדגמת

האדם).

מצוות התורה פלם איברים בסוד של מעלה. וכשפלם מתחברים כאחד, אז פלם עולים לסוד אחד. סוד המשפך, שהוא פרקים ואיברים, פלם עולים לסוד של אדם, כמו שמצוות התורה, שהרי מצוות התורה פלם בסוד של אדם, זכר ונקבה, שכשמתחברים כאחד הם בסוד של אדם.

דכד מתחברן כחדא, אינון חד, רזא דאדם. מאן דגרע אפילו פקודא חדא

ובקומך, הא עשרה. וקשרתם לאות על ידך, הא חד סר. והיו לטטפת בין עיניך, הא תריסר. וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך, הא תליסר.

תליסר פקודין אלין, תליין בימינא, ושמאלא אתפליל בימינא, והכי אצטריך, ובכל זמנא דשמאלא אתער, ימינא שארי ביה ברישא. ובגין דא, אם יזכון, שמאלא אתפליל בימינא. ואי לאו, ימינא אתפליל בשמאלא, ושלטא שמאלא. וסימנא דא, אם ברישא, פגון (ויקרא כו) אם בחוקתי תלכו. ובכל אתר, שמאלא אתער ברחימו ברזא דימינא, ולבתר אתתקף דיניה, כמה דאצטריך. וכך אצטריך בכל אתר, והא אתערו חבריאי, בהגי מלין. אתא רבי חייא ונשקיה.

פתח ואמר (שמות כו) ואת המשפך תעשה עשר יריעות וגו', הא הכא רזא דיחודא, דהא תקונא דמשפנא מפמה דרגין איהו, דכתיב ביה והיה המשפך אחד. לאתחזאה דכל שייפין דגופא, פלהו רזא דגופא חד. כבר נש אית ביה כמה שייפין עלאין ותתאין, אלין פנימאין לגו, ואלין באתגליא לבר, וכלהו אקרון גופא חדא, ואקרי בר נש חד, בחבורא חדא. אוף הכי משפנא, פלהו שייפין פגוונא דלעילא, וכד אתחברו פלא כחדא, פדין כתיב והיה המשפך אחד. (נ"א כגוונא דאדם).

פקודי אורייתא, פלא שייפין ואברין, ברזא דלעילא. וכד מתחברין פלהו כחד, פדין פלהו סלקן לרזא חד. רזא דמשפנא, דאיהו אברין ושייפין, פלהו סלקין לרזא דאדם, פגוונא דפקודי אורייתא, דהא פקודי אורייתא, פלהו ברזא דאדם, דכר ונוקבא,

מי שפוגם אפלו מצוה אחת של התורה, כאלו פגם בדמות האמונה, שהרי כל הפרקים והאיברים בדמות אדם, ולכן הכל עולה בסוד היחוד. ועל זה ישראל הם גוי אחד, שכתוב (יחזקאל לד) ואתן צאני מארצתי אדם אתם. וכתוב (שמואל ב ז) מי כעמך פִּי־יִשְׂרָאֵל וגו'.

רבי יצחק היה מצוי לפני רבי אלעזר, אמר לו, ודאי שאהבת הקדוש ברוך הוא שאדם אוהב אותו לא מתעוררת אלא מהלב, משום שלב הוא התעוררות להעיר אליו אהבה. (והקדוש ברוך הוא רוצה את הלב) אם כך, למה כתוב בכל לבבך ואחר כך ובכל נפשך, ששמע שהם שני גונים, אחד הלב ואחד הנפש? אם הלב עקר - מה צריך נפש? אמר לו, ודאי שלב ונפש הם שנים, ומתאחדים לאחד. שהרי לב ונפש וממון, כלם אחוזים זה בזה, והלב הוא עקר ויסוד הכל.

וזה שנאמר בכל לבבך, בשני לבבות הוא, שהם שני יצרים, אחד יצר טוב ואחד יצר רע. ושני אלה, כל אחד ואחד נקרא לב. זה נקרא לב טוב, וזה נקרא לב רע. ומשום כך הוא לבבך, שהם שנים, יצר הטוב ויצר הרע.

ובבב נפשך? ובנפשך היה צריך להיות! מה זה ובכל נפשך? הבכל הזה לשם מה? אלא להכליל נפש ורוח ונשמה. זהו ובכל נפשך, ובכל מאדך, שאוחזת הנפש הזו. ובכל ממון, אף כך כמה מינים הם של ממון, כלם משנים אלה מאלה, ועל זה כתוב בכל. אהבת הקדוש ברוך הוא למסר לו כל זה, לאהב אותו בכל אחד ואחד.

ואם תאמר, ביצר הרע איך אדם יכול לאהב אותו, שהרי יצר הרע

דאורייתא, פאלו גרע דיוקנא דמהימנותא, דהא כלהו שייפין ואברין בדיוקנא דאדם, ובגין כך כלא סלקא ברזא דיחודא. ועל דא, ישראל אינון גוי אחד, דכתיב, (יחזקאל לד) ואתן צאני מארצתי אדם אתם. וכתוב (שמואל ב ז) מי כעמך פִּי־יִשְׂרָאֵל וגו'.

רבי יצחק היה שכח קמיה דרבי אלעזר, אמר ליה, ודאי רחימו דקודשא בריך הוא, דבר נש רחים ליה, לא אתער אלא מלבא, בגין דלבא איהו אתערותא לאתערא לגביה רחימו, (ורחמנא לבא בעי) אי הכי, אמאי כתיב בכל לבבך, ולבתר ובכל נפשך. דמשמע דתרין גוונים אינון, חד לבא, וחד נפשא, אי לבא הוא עקרא, מאי בעי נפשא. אמר ליה, ודאי לבא ונפשא תרין אינון, ואתאחדן לחד. דהא לבא ונפשא וממונא, כלהו אתאחדן דא בדא, ולבא איהו עקרא ויסודא דכלא.

והא דאתמר בכל לבבך, בתרין ליבן איהו, דאינהו תרין יצרין, חד יצרא טבא, וחד יצרא בישא, ותרין אלין כל חד וחד אקרי לב, דא (דף קס"ג ע"א) אקרי לב טוב, ודא אקרי לב רע. ובגין כך איהו לבבך, דאינון תרין, יצר הטוב ויצר הרע.

ובבב נפשך, ובנפשך מיבעי ליה, מאי ובכל נפשך, האי בכל אמאי. אלא לאכללא נפש ורוח ונשמה, דא איהו ובכל נפשך, בכל מה דאחיד האי נפש. ובכל מאדך, אוף הכי כמה זינין אינון דממונא, כלהו משניין אלין מאלין, ועל דא כתיב בכל. רחימו דקודשא בריך הוא, לממסר ליה כל דא, למרחם ליה בכל חד וחד.

ואי תימא, ביצר הרע היך יכול בר נש למרחם ליה, דהא יצר הרע מקטרגא איהו, דלא